

In cena domini

ri q̄ tanta p nobis voluit pati. Cogitate si aliq̄s
vestrū esset incarceratus et ad mortē iā sententia
tus. si per aliquem esset liberatus quātū illū di-
ligeret q̄diu viueret. **S**ic oēs nos eram⁹ in car-
cere peccati detenti. et ad mortē et furcaz inferni
sententiati. **S**ed venit amic⁹ n̄r xp̄us q̄ nos libe-
rauit. qz ip̄e solus voluit suspendi. ne aliq̄s sibi
credēs et obediens suspenderef in furca inferni.
ideo **B**erū. **S**up oia reddet te mihi amabilez. o
xp̄e calix passionis quē bibisti opus n̄re redem-
ptionis. **Q**uarto confortatur quattuor virtutes car-
dinales. **P**rimo prudentia cogitando. quō xp̄s
prudenter voluit redimere mūdū. q̄a licet essent
alij modi infiniti ad redimendū. tñ voluit ser-
uare modū prudētie. vt sicut totū malū generi huma-
ni venit a muliere v̄gine sponsata p malū ange-
lū informata. fructu vitio faciatā. sic voluit cri-
stus q̄ totū bonū humani generis veniret a mu-
liere virgine desponsata ab angelo salutata et in-
formata. ideo ecclesia. **H**oc op⁹ nostre salutis or-
do depoposcerat multiformis pditoris ars vt ar-
tem falleret et. et pstruif sic. **N**ostre salutis op⁹
hoc poposcerat. vt ars. i. prudentia xp̄i artez. i.
prudentiā dyaboli. multiformis pditoris falle-
ret. **Q**uinto confortatur iusticia. **A**rguūt iudei dī.
Si xp̄s erat deus et hō. qd oportebat ipsum pa-
ti. qz bene fecissz remissionē generalē sicut faciūt
quādoqz dñi. **R**ñdeo. et nisi fuisset sua iusticia q̄
est sua essentia. qz in deo virtutes nō sunt quali-
tates aduenticie sicut in nobis. sed virtutes i dō
sunt sua essentia. ideo in redēptione generis hu-
mani voluit seruare modū in quo apparēt sua in-
finita misericōdia. qz ipse qui non obligabat voluit
portare onus. **E**t etiā sua infinita iusticia. qz ip-
sum p̄ciū sufficiens et supabundans ipse voluit
soluere. q̄a voluit capi ligari vt sibi credentes et
obedientes saluarent. et sic de alijs. **Q**uā iustus
dñs et iusticias dilexit xp̄s. **S**exto confortatur
tūspantie quādo exēplo passionis xp̄i hō se tē-
perat in p̄speris delicijs cibis ornamentis reci-
piēdo nisi necessitatē corpis iuxta illud. j. pet. ij.
Obscuro vos fratres tanq̄ aduenas et p̄grios
abstinere a carnalibus desiderijs nō dicit neces-
sarijs. **S**eptimo confortatur virtus fortitudinis co-
gitando quō xp̄s fortiter sustinuit clauos coro-
nam inclinādo se derisiones dicentū **A**lios sal-
uos fecit. sed fuit fortis vsqz ad mortē dando no-
bis exemplū standi fortiter in bona vita vsqz ad
mortē. iuxta illud. j. **C**hor. xv. obscuro vos fra-
tres stabiles estote et immobiles. **E**cce quō pas-
sio xp̄i est medicina confortatiua. j. petri. ij. pctā
nostra ip̄e ptulit in corpe suo sup lignū vt pecca-
ris mortui iusticie viuamus. ecce medicina cura-
tiua iusticie et etiā medicina confortatiua ibi. viu-
amus. **D**ico tertio qz passio xp̄i est etiā medicina
p̄seruatiua. sicut boni medici tpe pestilentie faci-
unt aliquā medicinā p̄seruatiuā infirmitatis. ita

fecit christus de passione sua. qz tot sunt infirmi-
tates pctōz. tā ex tēptationib⁹ dyaboli et occasi-
unibus mūdi q̄ etiā ex inclinationib⁹ carnis. qz
optet nos h̄re medicinā p̄seruatiuā que est chri-
sti passio **N**ota ad hoc pulcrā figurā **J**one. j. dic
historiā de p̄pheta iona nauigante et de nauē ex
tempestate piclitate. **Q**ui dixit nauē. mittite me
in mare et cessabit mare a vobis. **S**cio em̄ quo-
niā p̄pter me hec tempestas venit sup vos. **T**u-
lerunt ergo ionam et miserunt in mare et cessabat
et stetit mare a seruoze. nota ibi historiā. qz figu-
ra fuit passiois xp̄i. **I**n genus humanū factum
est ad instar nauis. in principio fuit strictū solu-
z h̄ns duos postes. i. duas p̄sonas. i. adam et euā
Deinde creuit paulatī et dilatātū fuit. **S**all. iij.
venit plenitudo t̄pis. **S**z iā mō i fine mundi stri-
gitur ad instar pupis nauis. ideo de natura hūa-
na d̄r. **F**acta est quasi nauis institoris. **P**rouer.
vi. **I**te. hoc mare magnū et spaciōsū maib⁹ illic
naues p̄transibūt. cū. ps. **Q**uā est mare ma-
gnū i quo sūt q̄p̄les fortune et tēpestates. **S**i er-
go vultis p̄seruari a morte pcti mortal mittat̄ to-
nas i mare. **J**onas interpretat̄ colūba et significat
xp̄m h̄ntē simplicitatē colūbinā q̄ mittit̄ in marē
amarū p̄ memoriā sue passiois cogitando deuo-
te quomodo ad instar ione in nocte passionis di-
xit. quē querit̄. si ergo me queritis. q. d. mittite
me in mare amarū. i. amare passionis et cessabit
mare a vobis. id est abstinebitis a peccatis cogi-
tantes quomodo et tanta passus sum ego. **I**sto
modo homo refrenatur a morte culpe et gehē-
ne. **E**cce quomodo passio christi est medicina p̄-
seruantiā. ideo dicit **L**eo papa. **A**gnosce. o chri-
stiane dignitatē tuā et diuine consors factus na-
ture noli in veterēz vtilitatē degeneri cōuersiōe
redire. memēto q̄a p̄ciū redemptiois tue sangui-
nis christi est et.

¶ Feria quinta In cena dñi. Sermo.

Hoc facite in meā
cōmemorationē. j. **C**hor. xj. **I**n h̄ pre-
senti die p̄currunt tres magne solēni-
tates **P**rima est de cena quā christus
voluit facere cum discipulis suis recipiens vale-
te ab eis. **S**ecunda est de ablutiōe pedū aposto-
lorum. quia christus qui erat dominus et rex et
magister voluit lauare pedes apostolorum humili-
ter vt nobis daret exemplū hūilitatis. **I**lle due
solennitates tanguntur in euangelio. de quib⁹
fit sermo post prandium. **T**ertia est de sancto sa-
cramento altaris. d̄ quo loquit̄ epistola hodie-
na. **D**e quo licet fit sermo in die corporis christi
et de mirabilibus et vtilitatibus sacramenti. ho-
die tamen est p̄pria materia de institutione hui⁹
sacramenti. i. quare et quomodo hoc sacramen-
tū a xp̄o institutū est et ordinatuz. **S**pmo salutē
virgo maria. **H**oc facite et. **E**go quesui i sacra-

In cena domini

scriptura modū et rōnem quare xps verus deus et homo voluit instituire et ordinare hoc sanctū sacram. Et inuenit quinq; rōnes principales.

Prima ppter oñsionē memorialem.

Secūda ppter oblationē perpetuā.

Tertia ppter refectionē spiritualem.

Quarta ppter curationē medicināle.

Quinta ppter p̄mōtionē celestiale.

De prima loquit xps in themate ps̄byteris et generaliter oibus xp̄ianis dicit. **H**oc facite. s. sacrificium in meā cōmēorationē. s. celebrādo offerēdo sacrificiō. in meā cōmēorationē nō in pecunie acq̄sitionē nec ad vanā gl̄iā vel ipocrisis oñsionē et vos laici h̄ facite. s. audiēdo missā assistēdo p̄templando et cōmunicādo in meā cōmēorationē. Prima ratio institutiōis huius sacramenti est ppter oñsionē memoriale. s. ad oñdēduz qd sit adorandū ab hoīe. H̄c rōnē possū fundār p̄ regulā pb̄ie dicētē **N**ihil est in intellectu qn̄ p̄us fuerit in sensu. sicut pōt exēplificari de ecclesia q̄ h̄z qn̄q; ianuas. de qua est v̄z dicere q̄ n̄lus est i ecclesia quin̄ intret p̄ aliquā h̄z portarū. sic nihil est i intellectu quin̄ intret p̄ aliqd̄ horū. s. sensuū corporaliū vel f̄m̄ pprietatē vel f̄m̄ diuersitatē rei. v̄l f̄m̄ conuenientiam vel differētiā rei. v̄l f̄m̄ quātitatem v̄l qualitātē. vel f̄m̄ actionem vel passionem. **D**eus autē in sua eēntia est substantia inceptibilis aliquo sensu corporali. qz nō pōt oculis corporibus videri nec aurib; audiri. nec manibus tangi r̄c. ppter hoc deus a principio mundi vsq; modo semp̄ voluit adorari sub aliqua forma seu figura visibili. **C**ertū em̄ est qd deus apparuit adē ab̄ae et alijs sanctis patriarchis qui nō viderūt deū in sua essentia. s̄ viderunt formā vel figuram que nō erat deus. **E**t adorabant non formā istam vel figuram. sed deum in illa forma vel figura. **E**t sic deus p̄ illā formam vel figurā intrabat in intellectuz illius cui apparebat. **D**einde venit tempus p̄phetaruz inter quos moyses fuit primus cui apparuit dominus in forma ignis quando custodiebat oues ietro soceri sui. **E**t moyses adorauit nō ignem nō rubum sed deū in illa figura per quā intrabat in intellectum moysi. **I**tem quando deus. **E**xodi. xx. dedit legem in monte synai. **I**bi deum in forma ignis moyses et populus adorauit. nō ignē sed deuz in illa forma. in qua voluit adorari ad ostendendum suā actiuitatem in puniēdo vt ipsos terreret. ideo dixit moyses populo. nolite timere vt em̄ pb̄aret vos deus venit et vt terror illius esset in vobis et non peccaretis. **E**xodi. xx. **D**einde precepit moysi vt faceret arcam intus et extra deauratā de auro purissimo et desuper erant duo cherubin qui tenebant ppiciatorium id est mensam auri et intus in arca erant due tabule legis. virga aaron et amphora manne et totus populus iudaicus adorabat non lignum ar-

ce nec aurum sed deū. quoniam in illa forma seu figura voluit adorari. **R**atio est sic arca custodit illud qd continet in ea. ita deus custodiebat et p̄seruabat illū populū q̄diu sibi credidit et obediuit. et quādo portabat populus adorabat. et modo iudei derident nos quando adoramus deum in hostia. **D**einde tempore reguz postq̄ rex salomon ex precepto dei edificauit templū et arca fuit posita in templo in sancta sanctorum nec poterat videri. deus voluit adorari in alia forma sc̄z in figura nubis. **iij. Regū. viij. Dominus dixit vt habitaret in nube. et Salomon et ois populus adorabat nō nubem. sed deum in illa forma. R**atio quare in nubis voluit adorari tunc. quia sicut nubes refrigerat contra calorem solis. sic tempore Salomonis iudei habebāt magnuz refrigerium quietis et pacis cū omnibus inimicis. **D**einde venit deus et recepit formaz humanam in ytero virginali et q̄diu christus vixit adorabat deus in forma humana. sed quando christus voluit recedere ab isto mundo per mortem corporalem. postq̄ iam ordinauerat alia sacramenta xps ordinauit aliam formaz seu figuram sub qua deus voluit adorari nec ignis terribilis nec arca nec nubes sed panis qui est melior predictis figuris et vitā dat. qm̄ vita hoīs p̄seruat in pane principalr. qz alij cibi sunt q̄ bñ esse in q̄ ostendit qd deus dat vitā gratie et glorie sibi credentibus et obedientibus. **E**cce ratio q̄re vult mō adorari sub tali forma v̄l figura. q̄a nos non adoramus panē. nec illā albedinē que representat puritatem. nec rotunditatem que representat diuinam eternitatem que caret principio et fine sed deum contentū ibidē. **A**uisentur sacerdotes ne hostia sit angularis vel maculata. **E**cce q̄re dicit christus. **H**oc facite in meā cōmēorationem. s. passionis mee. **D**see. xiiij. **C**onuertatur sedentes in ymbra eius viuent tritico et germinebit quasi vinea. memoriale eius sicut vinuz libani. **E**ffraim quid mihi vltra idola. **A**mbra c̄r̄sti fuit lex moysi. **I**tem de nouo testamento **A**utoritas. **Q**uia p̄ incarnati verbū r̄c. **S**ecunda ratio institutionis huius sacramenti fuit oblatō perpetua. **P**ro cuius declaratione **S**ciendū qd deus a principio mundi voluit vt omnes homines offerrent sacrificiū. **R**atio. quia ipse ē p̄ncipiū quod dat omnia nobis. ideo vult vt faciamus sibi aliquā oblationē sed mutabat oblationes sicut etiā mutabat figuras seu formas adorationis. **C**ayn em̄ obtulit de frugibus terre. sc̄lz de peiori. **A**bel autem de gregibus. s. de meliori. **M**elchizedech autē coram abrahā obtulit domino non grana nec agros sed panes et vinum. **Genes. xiiij. Etiam infideles qui habitabant in terra chanaan. anteq̄ filij israel habitarent i ea offerebant filios suos et filias idolis. D**ic modū quomodo calefaciebant idolū de ere. et cum ma-

gno tumultu filios traxerunt per ignem et obtu-
 lerunt illi idolo ne pater sentiret plorare filiū su-
 um ꝛc. **De** quibus dauid. Immolauerunt filios
 suos et filias suas demonijs. ps. cv. Sed maluz
 fuit sacrificium et reprobatū. ideo precepit deus
 filijs israel q̄ offerrent nō filios nec filias sed ani-
 malia. boues. oues. vitulos. agnos. turtures ꝛc
 ꝛ hoc durabat vsq; ad xpm qui debebat mutare
 sacrificiuz. **Et** dimissis omnibus alijs sacrificijs
 et modis sacrificiorum. s. **Chayn. Abel. Aaron.**
 ꝛc. elegit sacrificiū melchisedech qui obtulit pa-
 nem et vinū qui erat sacerdos dei altissimi. **Ju-**
xta pphetā. **Iurauit** dominus et non penitebit
 eum ꝛc. ps. cix. **Non** dicit fm aaron qui obtulit
 animalia. **Ecce** hic oblatio perpetualis. **Et** ē tā-
 te virtutis q̄ in toto mundo nō remansit aliud sa-
 crificium nisi istud. quia isto adueniente omnia
 alia sacrificia debebant cessare. isto modo nec iu-
 dei nec alij infideles habent aliquod sacrificium
 quia tanta est excellentia huius sacrificij q̄ deus
 non permittit q̄ fiat aliud sacrificium in mundo
Et est completa prophetia. **Malach. j.** **Nō** est
 mihi voluntas in vobis dicit dominus exercitu-
 um. et munus nō suscipiam de manu vestra **Ab-**
ortu solis vsq; ad occasuz magnū est nomen me-
 um in gentibus et in omni loco sacrificatur et of-
 fertur nomini meo oblatio munda. **Et** loqueba-
 tur sacerdotibus veteris legi. **Hec** autoritas de-
 beret scribi litteris aureis. **Nota** in omi loco. iu-
 dei vero nō audebant facere sacrificiū nisi i hie-
 rusalē sub pena mortis. et dicitur oblatio mūda
 secus est de oblatione iudeoz immūda. sacerdo-
 tes em̄ iudeoz carnifices ꝛc. **Sed** oblatio xp̄ia
 noruz ē munda. **Quisē** sacerdotes q̄ mappa al-
 taris et corporalia sint mūda et hostia sit mūda.
 et vinū calix ꝛc. **In** hoc sancto sacrificio de^o de-
 scendit quolibet die ꝛ tñ non recedit d̄ celo. quē
 admodū radij solares descendunt et intrant per
 om̄s fenestras aptas. et tñ nō recedūt a sole. nec
 a celo. **De** hoc dixit christus apostolis qñ debu-
 it ascendere in celū. **Ecce** ego vobiscū suz oibus
 diebus vsq; ad consumationē seculi. **Matthē**
 vlti. glo. in sacrificio altaris. hoc facite ꝛc. **Ter-**
tia ratio institutionis huius fuit resectio spiritu-
 alis. vnde certū sit vobis q̄ nlla creatura viuēs
 nec corporalis nec spiritualis pōt viuere. nec du-
 rare. in esse sine cibo. **Quod** de creaturis corpa-
 libus patet ad oculū. **De** creaturis autē spūalib⁹
 scz angelis pz. q̄a etiā indigēt cibo nō corpali. s3
 spirituali. **Autoritas.** **Dixit** Raphael **Thobie.**
Cū essez vobiscū p voluntatē dei erā videbar qui
 dē vobiscū manducare et bibere. sed ego cibo in-
 uisibili ꝛ potu qui ab hoibus videri nō p̄t vtor
Thobie. xij. **Ideo** de^o tanq̄ bon⁹ paterfa. pui-
 dit d̄ cibis corporalib⁹ corpib⁹ qñ dixit ade in pa-
 diso exñti. **Ex** oi ligno padisi comedet ꝛc. **Ec-**
ce p̄m⁹ cib⁹. nō dedit licētā comedēdi car nis ꝛ

pisces. nec bibēdi vinū vsq; ad tps noe. ꝛ transi-
 uert yltra mille q̄ngēti anni. **Si** aliq̄s diceret mo-
 dicā pfortationē dabāt fruct⁹. **Rūdeo.** imo tūc
 maiorē pfortatōz dabāt fruct⁹ cū aq̄ q̄mō capo-
 nes. galline. ꝛ vinū. vñ dixit d̄s. **Ecce** dedi vob⁹
 oēm herbā afferētē semē sup terrā ꝛ vniuersa li-
 gna q̄ hnt in semetip̄is semētē generis sui vt sint
 vob in escā ꝛ cūctis aiantib⁹ terre. **Gen. j.** **Dein-**
de p⁹ diluuiū tpe noe postq̄ lauit mūdū ab imū-
 dis mutauit escas qm̄ aqua diluuij ita destruxit
 terraz q̄ extūc fructus non fuerunt ita boni. nec
 tante virtutis sicut prius. ideo modo non est bo-
 nū solum comedere fructus ꝛ bibere aquā. ideo
 post diluuium deus dedit licentiam comedēdi
 carnes pisces et bibere vinuz dicens. cuncta ani-
 mantia terre et volucres celi et pisces maris ma-
 nuū vestre tradite sunt et omne quod mouetur ꝛ
 viuit erit vobis in cibum **Genes. ix.** **Deinde** in
 deserto vbi filijs israel defecit cibus predictaruz
 escarū. **Deus** prouidit eis de manna quod quo-
 libet die descendebat de mane ad instar grani co-
 riandri quod durauit quousq; fuerūt in terra p-
 missionis. **Oculi** omnium in te sperant domine
 et tu das escam illorum ꝛc. **Sed** nondum prouī-
 derat de cibo spirituali pro animabus que sunt
 spirituales et anima est principalior pars homi-
 nis. ideo dauid plangendo dicebat. **Esurientes**
 et sitientes anima eorum in ipsis defecit. **S3** ve-
 nit christus qui ordinauit escam et cibum spiri-
 tualē pro animabus scilicet hoc sanctū sacrifici-
 um quod non solū pro oblatione sed etiam in re-
 sectione spirituales vt isto cibo anime recreentur
 et fortificentur in deuotiōe ꝛ virtutib⁹. **Hec**
 credatis q̄ iste cib⁹ descendat in stomachū cor-
 poris ad recipiendū ibi digestionē. sed in stoma-
 chū anime scilicet memoriā **De** hoc cibo prophe-
 tauit **Dauid** dicēs. **Et** pluit illis manna ad mā-
 ducandū. **Panē** celi dedit eis. panē angelorum
 manducauit homo. cibaria misit eis in abundan-
 tia ꝛc. psal. lxxvij. **Primo** loquitur d̄ manna iu-
 deorū ibi. pluit illis manna scilicet de nubibus
 et non de celo empireo sed de celo aereo. **Dein-**
de dicit de isto sacrañto. **Panē** celi dedit eis.
 panē angelorū manducauit homo ꝛc. **Non** lo-
 quitur de manna sicut dicunt iudei. quia angeli
 nō comedunt de manna. **Nota** cibaria. hoc nō
 potest intelligi de manna. quia nō erant nisi vn⁹
 cibus. sed de isto sacrañto in quo est corp⁹ cri-
 sti ania diuinitas virtutes et influentie oīuz bo-
 norū. ideo dicit cibaria. ideo cantat ecclia. **Pa-**
nis angelicus fit panis hominū. dat panis celic⁹
 figuris terminū. **Q**res mirabilis manducat do-
 minū seruus pauper et hūmillis. **¶** **Dic** practice
 quomodo christus hodierna die in cena accepit
 placentulam panis azimi ppter hoc nos p̄secre-
 mus in pane azimo. **Et** eleuatis oculis in celum
 benedixit et dixit illa eadem verba que nos dicē

Indie Parasceues

mus in consecratione. Et dictis verbis nō remā
sit ibi substantia panis. qz conuersa fuit in corp^o
christi. 7 qz erat corp^o viuū. idō erat ibi sanguis
et anima et diuinitas sed apostoli nō videbāt ibi
corpus. Et communicauit primo seipm sicut sa-
cerdos primo se communicat. deinde alios. nec
frangendo placentulam. frangebatur corp^o chri-
sti sicut nō frangitur imago in fractione speculi
Deinde communicauit apostolos dicens. Acci-
pite et manducate hoc est corpus meū. Dñe di-
xit Petrus. Iste panis est corpus vestrū. petre
dixit christus. Nō est panis sed est corp^o meum
Ideo cōmunicauit dixit petrus postqz cōmunicauit.
Dñe iste cibus me cōfortat totū et animaz
meā illuminauit. Tunc dicit xpus sibi. Ego da-
bo vobis potestātē idem faciendū. Communica-
uit etiā iudā qui in deuote 7 male partus accepit
et equaliter peccauit male cōmunicando 7 xpm
pdendo Si dicatur quare xps cōmunicabat eū
quē sciebat esse in peccato et male paratum. Re-
spondeo. quia nolebat ipm publicare. qz pecca-
tū suū erat occultū. Sic nec curatus debet nega-
re cōmunicatōnē illi quē scit secretū peccatorē si
ponit se cum alijs ad cōmunicanduz. quia diffama-
ret ipm. Dic quō quilibet xpianus debet cō-
municare in pasca 7c. pueri duodecim vel quat-
tuordecim annoz. ideo dicit christus. hic est pa-
nis qui de celo descendit Joh. vj. Nō de celo ae-
reo sed empireo. Dic quō tempore apostoloruz
xpiani cōmunicabant omni die Erant autē per-
seuerantes in cōmunicatiōe fractionis panis Ac-
tuū. ij. Panis glo. eucharistie. Deinde fuit ordi-
natū cōmunicare in qualibet dñica. Deinde i qz
tuor festiuitatib^{us} precipuis anni. Postmodū fu-
it ordinatū qz semel in anno. s. in pasca quilibz cō-
municet. Sed de bono cōsilio bonū est cōmuni-
care in quattuor festiuitatibus p̄cipuis. Johan-
nis. vj. Amē amen dico vob nisi manducauerit
carnē filij ho. 7 biberit ei^{us} sanguinē nō hētis vi-
taz in vobis. Quarta ratio institutionis sacri fu-
it ppter curationē medicinalē. s. ad curandū pla-
gas nostras tā corpoz qz animarū. Unde omnia
mala tribulationes 7 miserie 7 finaliter mors ha-
buerunt ortū 7 venerūt ex cibo et comestōe ade-
ptra p̄ceptū dei. Ex illo cibo porta fuit apta om-
nibus malis. qz alias gētes habitassent in para-
diso terrestrī sine miserijs 7 penis qbuscunqz. et
postqz ibi vixissent iuxta diuinā ordinationē de-
us dixisset michaeli. descende in paradysum ter-
restrem. et oēs qz sunt ibi talis etatis ascēdat huc
7 sine dolore 7 morte illuc ascendissem^{us} ad glori-
am. s. ex pctō ade 7c. ideo di. grāmatic^{us}. Mala
mali malo mala ptulit oia malo. Cōstructio. ma-
la. i. maxilla mali. s. ade. malo ppter pomū omnia
mala ptulit malo. i. mundo. qz lz eua comedisset
de illo cibo si adā nō comedisset nō fuisset^{is} obli-
gati ad ista mala. nec fuisset^{is} p̄cepti in pctō ori-

ginali. sed sola eua fuisset punita Vidēs dñs dōs
qz dyabol^{us} ita ordinauerat qz ex fructu veniret oē
malū. ipē oppositū ordinauit qz ex fructu. s. arbo-
ris Marie cui dicim^{us}. bñdicit^{us} fruct^{us} vētris tui
veniret omne bonū toti mūdo. sicut dyabol^{us} arte
sua tm̄ sciuit facere qz ex fructu omnes gētes pla-
gauit 7 vulnerauit. p̄ oppositū ego faciā medici-
nā vniuersalē ptra oēs infirmitates tā corp^o qz
animaz. idō cantat ecclia. Hoc op^{us} nre salutis or-
do depoposcerat 7c. Questio est h. qz multi in-
firmi 7 vulnerati in corp^o cōdicant qz tm̄ nō curāf i-
aia a pctis imo pctā augmētāf. quō ḡ est medici-
na curatiua. Rñdeo qz medici dātes aliquā me-
dicinā infirmo p̄siderāt duo. s. dispositionē infir-
mi et vtilitatē ei^{us}. P̄rio p̄siderāt dispositōz infir-
mi. ideo añqz dent purgationē forte infirmo mi-
scent sibi siropū ad p̄parēdū et disponēdū. Itēz
attendūt 7 p̄siderant vtilitatē finalē. qz lz possēt
curare infirmū s̄ nolūt. qz esset occasio mortis vt
p̄z d̄ quodā rege. Reqrīt etiā in patientie dispō-
z vtilitas finalē. Et si aliqd̄ horz deficit nō ē culpa
medicīne. Idē i p̄posito si aliqd̄ idisposit^{us} 7 ma-
le patus recipit istā medicinā seu purgationē si-
ne siropo p̄uio disponēte. Quattuor codexaria si-
ropi ad disponēdū s̄ cordis p̄tritio. oris p̄fessio
opis satisfactio 7 corpis afflictio. cū aq̄ calida la-
crimaz sic aia curāf a pctis. Idē d̄ corp^o. qz de-
scit qz infirmitas corpis ē p̄ficua aie. qz idō dat in-
firmitatē corp^o p̄ salute aie. qz ḡ sanitas 7 curatō
illi^{us} eēt nociua aie. idō nō dat sanitatē quā als da-
ret infallibilē si eēt vtil. Sine dubio ḡ teneat^{ur} qz
si hō sit bñ disposit^{us} 7 bñ parat^{us} 7 recipiet istā me-
dicinā tā corp^o quā aia recipiet sanitatē. idō dicit
sacerdos. Hec sacrosctā cōmuniō corpis 7 sang-
uinis dñi nri ihu xpi fiat mibi et oib^{us} sumentib^{us}
salus mētis 7 corpis. Ecce rō quō fuit institutū
p̄ medicina vniūsalē. Autori. Altissim^{us} d̄ fra cre-
auit medicinā 7 vir pudēs nō abhorrebit eam.
Acti. xxxviii. Nō creauit. vidz tm̄ qz ista autori.
includit p̄tradictionē qm̄ creare ē d̄ nihilo aliqd̄
facere s̄m p̄hm. s̄ qm̄ d̄ aliqd̄ fit aliqd̄ illud nō dici-
tur creare. s̄ facere. Quō ḡ d̄. Altissim^{us} d̄ fra crea-
uit medicinā nō videt creare s̄ facere. Rñdeo qz
in h̄ sacro nō ē p̄p̄e generatio. nec alcatio nec trā-
smutatio. qz in alteratiōe 7 trāsmutatōe s̄bali s̄b-
sectū manet. idē etiā d̄ illo qd̄ fit p̄ generationem
aliqd̄ remanet. vt p̄z in cinere. sed in creatiōe nō
est ita. qm̄ in renouiter creata nō est aliqd̄ quod
prius fuerit vt patet de ania et deo nouiter crea-
ta. Ita in hoc sacro infra illā albedinē est substā-
tia seu materia panis. et quādo fit trāsubstātia-
tio. totū mutatur. qz nihil remanet d̄ materia v̄
substantia panis. ideo magis appropinquat crea-
tioni ppter hoc. qz fit a sola potentia diuina. idō
dicit. Altissim^{us} d̄ terra. i. de substantia terrenali
creauit. nō dicit generauit fecit seu formauit. qz
in istis semp̄ remanet aliqd̄ de termino a quo in

Deus est pater a
pater et filius nō est
respondentis

Quia etate sunt ad
sanam rationem ad
miseriam
anno 12 vel 14

Eucharistia qm̄
in finis s̄bali
dicitur s̄mida s̄b
amē

ca

65

Sermo

terminū ad quē quod nō est in ista transsubstantiatione. et vir prudens nō abhorrebit eā. qz communiter fastidiosi abhorrent medicinas. s. purgationes seu pillulas. qz nolunt ipsas recipere. Sed prudens medicus cooperit medicinā cum melle vel aliquo bono ne videat nec sentiat. ita fecit xps optimus medicus q in hostia cooperit carnem suā q nō videt nec sentit. ideo dicit. Vir prudens etc. xps posset bene facere q videretur in hostia psecrata. sicut videtur imago in speculo. Sed talis hostia nō debz sumi a sacerdote vt dicunt doctores. qz abhominabile esset comedere visibiliter carnes hominis. ideo christus non videtur imo stat coopertus sub illo velo albedinis sicut rex intra cortinas. ideo dixit Esai. cui h sacramētū fuit reuelatū. Vere tu es deus absconditus deus israel saluator. Esai. xlvi. Quinta ratio institutionis fuit ppter pmotionem celestialem. vt scilicet possimus ascendere in celus. quoniam p naturam nullus pōt ascendere in celum. nisi deus Celum celi domino: terram autem dedit filiis hoim. Nota celus. i. gloria celi. domino suple competit p naturā. Terrā autem dedit filiis hominū. ideo nos si volumus ascendere i celum indigemus pmoatore et adiutore quo ascendamus. qz dicit christus. Nemo ascendit in celū nisi qui descendit de celo filius hominis qui ē in celo. Joh. iij. Hoc verbum nisi bene intelligatur esset occasio desperationis. Nemo ascendit i celum. ergo nec innocētes. nec penitentes nec martyres. nec confessores etc. quia nullus ipsoz descendit de celo. sed intelligitur sic. Nemo ascendit in celū. scz virtute propria. sed bene ascendit homo in celum. s. virtute corporis christi in hoc sacramento cōtenti. sicut nebula que iacet demane sup terrā que de se nō potest ascendere ppter gravitatem quā habet. sed quando venit sol qui ipsam calefacit. tunc sol facit ipsam ascendere sursum. idem de nobis qui sumus terrestres et graves. ideo virtute ppria nō possumus ascendere in celū. sed venit sol iusticie qui est in hoc sacramento cuius virtute possumus ascendere. ideo dicitur viaticū. id est cibus beatorum. Dic miraculum huius de sancto Victore. qui quando communicavit dixit. Ascendat filius ad patrē et spiritus ad dominū qui dedit illum. Et expiravit et anima cū christo in celus ascendit. Hoc fuit figuratum in ppheta helia dormienti. Ecce angelus tetigit eum et dixit illi. Surge et comede grādis em tibi restat via. iij. Reg. xix. Sic qd diu homo est in peccato mortali dormit sicut ppheta i deserto cum periculo leonū et lupoz inferni. Et dicit sibi ab angelo. s. sacerdote. Surge qui dormis et exurge a mortuis etc. comede. s. communicando. Et ambulavit i fortitudine cibi illi? quadraginta diebus et. xl. noctibus vsqz ad montes dei. Ita sacra scriptura dies significat prosperitatem

et nox significat aduersitatē. Precepta autem diuina sunt decem. que seruanda sunt quadupliciter. s. corde cogitando. ore loquendo. opere faciendo. et pseueranter implendo. quaterdecies sunt quadraginta. et sic intrabimus in montem dei in regnum celorum Amen.

In die Parasceues. Sermo.

Des legem habemus et fm legem debet mori. Habet verbum istud Joh. xix. Et recitatus est in passione domi hodierna. Quotidie p totā septimanā fuit facta representatio et memoria passiois ihu xpi. sed multū diuersimode nūc q̄ alijs dieb. representabat em̄ tūc vt res diu pterita. Et ppter ea dicentes missam tunc dicebant. In illo tpe etc. Sed hodie recitat vt presens et oculariter visa. et ideo hodie non dicitur in illo tpe. sed hodie dicitur. egressus ihs in pnti. Et ratio differentie. qz res pns plus mouet corda hominū q̄ res pterita. et plus pungit nūc ictus misericordie q̄ olim vuln. datū. Et idcirco vt sentiamus dulcedinē et cōpatiamur animis nr̄is morti christi. ipa nobis representat hodie vt de p̄senti. et ita fit officiu et smones. sicut si nūc xps videret esse in cruce. vt sentiam? fm qd dixit de? Recordare paupertatis et trasgressiois mee absinthij et fellis Treno. iij. Nota paupertatis. qz nudus crucifixus fuit Et rñdet ppheta in psona populi christiani Memora memor ero et tabescet in me aīa mea ibidē Memoria. s. p̄teritoz memor ero ac. scz si esset de pnti. sicut dixi loquamur vt si nūc videremus ihu christum crucifixum. ita et de dolore virginis Marie. Sed scitis qz p̄sone doloris nō sit salutatio nec audet quis dicere iōba gaudij p̄sone constitute in tristitia. ideo non salutabimus eam more consueto. qz crescerent sibi dolores. dicerz quomō dicit Ave. qz imo sum plena omni merore et dolore amaritudie et miseria etc. Si diceremus dominus tecū. nec est dñs meū. qz abstulerunt eū mihi et crucifixus est. Si dicerem? benedicta. diceret et quō dicit tu mihi benedicta. quia omnes me maledicunt. et ideo non salutabimus eaz. Sed ne predicemus sine deuotione reuertamur ad deum pendentem in cruce crucifixū dicendo. Adoramus te christe. et benedicimus tibi. qz p crucē tuā redemisti mūdū etc. Nos legē habemus etc. vt supra. Pro aliquali verbi ppositi declaratione et materie introduktione scienduz est. qz in sacra theologia est talis questio Utrū aliqd aliud opus xpi sufficiens esset ad redimendū humanū genus pter ei? mortē et an esset de necessitate moriturus. Et ista questio deciditur per sanctos doctores theologie p duas conclusiones. Prima cōclusio est. si loquimur fm dignitatē sue diuine persone. et fm sanctitatē sue diuinitatis et humanitatis. dicimus